

עפ"ת 16663/04/18 - סאבר נוג'ידאת נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 16663-04-18 נוג'ידאת(עציר) נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט אברהם בולוס
המערער סאבר נוג'ידאת (עציר)
נגד מדינת ישראל
המשיבה

פסק דין

לפניי ערעור על גזר דינו של בית משפט לתעבורה בחיפה בפל"א 584-02-18 מיום 8.3.18 (להלן: **גזר הדין**).

רקע וההליכים:

1. בכתב האישום אשר הוגש לבית משפט קמא נטען, כי ביום 30.1.18 המערער נהג בקטנוע (להלן: **הקטנוע**) כשרישיון הרכב אינו בתוקף, על מדרכה וללא קסדה; זאת למרות שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה מתאים וידעתי אודות העונש שהושת עליו ביום 27.11.17 בתיק פל"א 7178-08-17 שכלל פסילה מלנהוג למשך 12 חודשים.
2. בכתב האישום יוחס למערער ביצוע העבירות הבאות: נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: **הפקודה**); נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה תקף (בלתי מורשה), בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה; נהיגה בקלות ראש לפי סעיף 62(2) לפקודה; נהיגה ברכב שרישיון הרכב פקע פחות מארבעה חודשים לפי סעיף 2 לפקודה; נהיגה על מדרכה (שלא לשם חצייתה), לפי תקנה 38(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: **התקנות**); נהיגה באופנוע ללא קסדה לפי תקנה 119(ג) לתקנות ועבירה של שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל-1970 (להלן: **פקודת הביטוח**).
3. ביום 5.3.18 התקיים דיון בו ביקש המערער להודות בכתב האישום וכן לצרף להליך את תיק 8341-11-17 במסגרתו הוגש נגד המערער כתב אישום בגין נהיגה ללא רישיון בניגוד לסעיף 10(א) וסעיף 38(1) לפקודת התעבורה, כן נהיגה ברכב ללא ביטוח בתוקף עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת הביטוח. העבירות בוצעו ביום 21.10.17 והמערער הודה בביצוען. לאור הודיית המערער, ניתנה הכרעת דין במסגרתה הוא הורשע בעבירות המיוחסות לו בשני התיקים.
4. ביום 8.3.18 התקיים דיון נוסף במסגרתו ביקש המערער לצרף כתב אישום נוסף. המערער הודה בביצוע עבירה של אי ציות לאות שוטר במדים, עבירה שהתרחשה גם היא ביום 21.10.17 בתיק 2587-11-17, זאת בניגוד לתקנה 23(א)(2) לתקנות התעבורה. בשל כך נתנה הכרעת דין משלימה והמערער הורשע לאור הודאתו גם בעבירה זו.

האירוע מיום 21.10.17 הכולל שני כתבי אישום, יכונה להלן: **האירוע הראשון**; והאירוע מיום 30.1.18 יכונה: **האירוע השני**.

גזר הדין:

5. בגזר דינו קבע ביהמ"ש קמא, כי שני האירועים הינם נפרדים לעניין קביעת מתחם הענישה בשל היעדר זיקה ופער הזמנים ביניהם. בנוסף, ביהמ"ש קמא קבע כי לא יתחשב בטענת המערער לפיה כשנהג לא ידע אודות הפסילה, שכן המערער הודה בכתב האישום ללא סייגים.

6. בגזר דינו המפורט ביהמ"ש קמא סקר את הפסיקה, עמד על מדיניות הענישה באשר לעבריינים אשר נפסלו מלנהוג לאחר שביצעו עבירות חמורות ומבצעים עבירה של נהיגה בזמן פסילה וכן באשר לעבריינים הנוהגים ללא רישיון נהיגה (בלתי מורשה). בהתנהלות זו, כך צוין, המערער רמס ערכים חברתיים הראויים להגנה; כמו ההגנה על משתמשי הדרך מפני נהיגתם של נהגים מסוכנים שנפסלו מלנהוג ונהגים ללא רישיון נהיגה; וגם כיבוד החוק והחלטות בית המשפט.

7. מכל אלה, ולאור חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, ביהמ"ש קמא מצא כי מתחם העונש ההולם לאירוע השני והחמור, צריך לכלול מרכיב של מאסר בדרך של עבודות שירות לבין 20 חודשי מאסר בפועל בנוסף לפסילה בפועל בין מספר חודשים ועד 4 שנים. באשר לעבירות נשוא האירוע הראשון, ביהמ"ש קמא מצא כי מתחם העונש הראוי נע בין מאסר מותנה ועד מאסר בפועל של שנה, פסילה בפועל לתקופה של 6 חודשים ועד שנתיים, ועונשים נלווים.

8. בבוא ביהמ"ש קמא לקבוע את העונש הראוי בגדרי המתחם, הוא הביא בחשבון לחומרא את עברו התעבורתי של המערער בעבירה של נהיגה ללא רישיון כשמעולם לא הוציא רישיון; חזרתו לנהיגה לאחר כחודשיים ממתן גזר הדין ביום 27.11.17; עברו הפלילי, אשר למרות גילו הצעיר צבר 4 הרשעות וריצה 3 תקופות מאסר בשל עבירות רכוש, אלימות וסמים וכן המשיך בביצוע עבירות המבטאות זלזול בהוראות החוק והמשפט.

9. מנגד בית משפט קמא שקל לקולא את הודאת המערער ולקחת האחריות. כמו כן, למרות שבית המשפט סבר כי שני האירועים הינם שונים, גזר בית המשפט עונש כולל אחד בגינם.

10. בגזר הדין בית משפט קמא הטיל על המערער עונשים בדמות קנס בסך 2,000 ₪, פסילה בפועל לתקופה של 24 חודשים, הפעלת תנאי של פסילה לתקופה של 3 חודשים בחופף לפסילה בפועל, פסילה על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, כן עונשי מאסר כלהלן:

א. מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים שלא יעבור בתוך 3 שנים עבירה של נהיגה בפסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה (בלתי מורשה).

ב. מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים, החל מיום מעצרו 1.2.18.

טענות המערער:

11. לטענת המערער, העונש שהוטל חורג לחומרה מרמת הענישה המקובלת. עוד נטען, כי ביהמ"ש קמא לא נתן משקל לעובדה כי המערער רכב על קטנוע המסוכן לציבור פחות מרכב; לא נגרם נזק בפועל ממעשיו; עברו התעבורתי כלל הרשעה אחת בלבד; לכך שהפסילה לא ניתנה במעמדו, אלא גזר הדין

ניתן בהיעדרו ונשלח אליו . כן המערער טען, בגישתו המחמירה של ביהמ"ש קמא הוא אף התעלם מהצפיפות המאפיינת את מתקני הכליאה ומשיקולי השיקום.

12. מנגד, המשיבה דגלה בגישה שונה. בטיעוניה בפניי היא עמדה על כך שהתנהלות המערער בתיקים אלה והרשעותיו בפלילים, מעידות על זלזול בחוק ובהחלטות ביהמ"ש. במקרה זה היה נכון להעביר מסר תקיף למערער כדי להרתיעו, וכך נהג ביהמ"ש קמא כשהוא נותן את דעתו לכלל השיקולים ועורך איזון ראוי בין שיקולי הענישה, האינטרס הציבורי והערכים המוגנים, נסיבות העבירות ונסיבות האישיות של המערער.

דין והכרעה:

13. העבירה העיקרית שיוחסה למערער באירוע הראשון הינה הנהיגה הבלתי מורשית. עבירה זו שבצידה עבירות נלוות נוספות, הינה חמורה נוכח הסכנה לפגיעה בעוברי אורח תמימים ובמשתמשי הדרך. גם בעניין הנהיגה ללא רישיון נהיגה אין להקל ראש, עסקין בעבירה מהחמורות שבפקודה: **"לגופם של דברים, המבקש נהג ברכב ללא רישיון וללא ביטוח, תוך שהוא מסכן עוברי אורח. ברי, כי נהיגה בלי רישיון משמעה הסטטוטורי נהיגה ללא כישורי נהיגה, וממילא סיכון הזולת. ומעבר לכך נאמר לא אחת, כי משמעות נהיגה כזאת, בהיעדר ביטוח, היא גם הטלת פיצוי הנפגעים על הציבור"** (רע"פ 2666/12 אמיר עטאללה נ' מדינת ישראל, פס"ז (23.4.12); ראו גם רעפ 3104/11 נידאל פדילה נ' מדינת ישראל, פסקה ז' (4.5.2011)). מכאן, לאחר עיון בפסיקה אליה הפנה ביהמ"ש קמא ועמידה על רמת הענישה הנהוגה ומקובלת, נסיבות ביצוע העבירות גם הנלוות לרבות אי הציות להוראת שוטר, אני סבור כי המתחם אותו ציין ביהמ"ש קמא בגין האירוע הראשון הינו בהחלט סביר.

14. באשר לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, המרכזית שבאירוע השני, בית המשפט העליון חזר והבהיר רבות: **"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון טומנת בחובה סיכונים רבים לבטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט."** (רע"פ 3878/05 יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (26.5.05)). הענישה המקובלת לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, חייבת לבטא את משקלם הסגולי של הערכים המוגנים שהופרו; כן להעביר מסר תקיף ומרתיע מפני ביצועה ולו מהטעם שעבירה זו טומנת בחובה סכנה ממשית למשתמשי הדרך; מכאן, ובמספר הזדמנויות ביהמ"ש העליון אישר מתחם עונש הכולל בתוכו מאסר בפועל, כפי המתחם בו בחר ביהמ"ש קמא, וגם הטלת מאסר בפועל לתקופה משמעותית (רע"פ 8013/13 אמיר מסעוד נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (18.12.13); רע"פ 7982/13 עדיאל שגן נ' מדינת ישראל (6.1.14); רע"פ 5464/16 דימטרי לייזרוביץ נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (12.7.16); רע"פ 7612/13 שמעון אמסלם נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (18.3.14)).

15. עם זאת, מעיון בפסיקה אותה סקר ביהמ"ש קמא וזו שלעיל, עולה כי אכן, כפי שטען המערער, מרבית המקרים שבהם ביהמ"ש גזר על נאשם ריצוי מאסר בפועל בשל ביצוע העבירה של נהיגה בזמן פסילה עם עבירות נלוות, דובר בנאשמים בעלי עבר תעבורתי עשיר, אשר לחובתם מאסרים מותנים. הענישה הראויה לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, החמורה בעבירות בהן הורשע המערער, כוללת גם מאסר בפועל (רע"פ 7612/13 שמעון אמסלם נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (18.3.14); אלא שענישה

מחמירה הכוללת בחובה מאסר בפועל לתקופות משמעותיות יחדה בעיקר למורשעים בעלי עבר תעבורתי מכביד, וכאלה שעומד ותלוי נגדם מאסר מותנה בגין אותה העבירה (רע"פ 5638/13 **נכפולגר נ' מדינת ישראל** (15.1.2014); רע"פ 321/14 **סלאמה נ' מדינת ישראל** (26.01.2014); רע"פ 10424/06 **לודוויה נ' מדינת ישראל** (22.2.07)).

16. גישה זו הינה נכונה ביתר שאת כאשר לעבירת הנהיגה ללא רישיון נהיגה (בלתי מורשה). מעיון בפסיקה אותה סקר ביהמ"ש קמא בגדרי גז"ד ניתן להיווכח על נקלה כי השתת מאסר בפועל לתקופה ממושכת בגין ביצוע עבירה זו, הינה נדירה, ואך בקיומן של נסיבות חריגות כגון עבר תעבורתי כבד ביותר, מאסרי מותנים ברי הפעלה או עבירות נלוות חמורות (רע"פ 3149/11 **בראנסי ראסם נ' מדינת ישראל** (15.5.11)).

17. כך, למשל, ובאופן מפורט יותר אפנה לרע"פ 7958/15 **אזברנה נ' מדינת ישראל** (2.12.15). במקרה זה הושת על הנאשם עונש שכלל 13 חודשי מאסר בפועל, זאת בגין נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; שימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי; ושימוש שלא כדין בפרטי אדם אחר, לפי סעיף 62(9) לפקודת התעבורה. אלא שבמקרה זה עמדו לחובת הנאשם שלושה מאסרים מותנים (6 חודשים, 12 חודשים ו- 6 חודשים) ועבר תעבורתי מכביד, הכולל לא פחות מ-83 עבירות תעבורה.

ברע"פ 1076/16 **חיים כהן נ' מדינת ישראל** (11.2.16), הנאשם הורשע בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10(א) בצירוף סעיף 62(1) לפקודת התעבורה; ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח תקפה, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי. במקרה זה העונש שהוטל על הנאשם כלל 18 חודשי מאסר בפועל, וזאת בעיקר בשל העובדה שלנאשם 106 הרשעות קודמות בעבירות תחבורה, וביניהן שישה מקרים קודמים של נהיגה כאשר רישיונו אינו בתוקף. כן נגד הנאשם תלוי ועומד עונש בר הפעלה של שישה חודשי מאסר על תנאי.

כן ראו גם רע"פ 8438/17 **חסן כיאל נ' מדינת ישראל** (30.10.17). גם במקרה זה הנאשם נהג בזמן פסילה וביצע עבירות נוספות. העונש שהושת עליו כלל מאסר בפועל למשך 8 חודשים, לאחר הפעלת מאסר מותנה ובדגש על עברו התעבורתי המכביד.

18. מכל האמור לעיל, כן משום שיש לתת את הדעת וליחס משקל רב יותר לגילו של המערער (יליד שנת 1991), לאפשרויות השיקום גם אם אינן מבטיחות במיוחד; להודאה ולקליחת האחריות; גם לעובדה כי עברו התעבורתי אינו מכביד ובזמן ביצוע העבירות לא עמד לחובתו מאסר מותנה בר הפעלה, אני סבור כי יש להעמיד את עונש המאסר בפועל על 7 חודשים - עונש שנראה מידתי ומתחשב בכלל השיקולים הרלוונטיים.

19. במסקנתי לא התעלמתי מכך שעסקינן בשני אירועים בהם ביצע המערער עבירות תעבורה חמורות של נהיגה בפסילה וללא רישיון נהיגה עם עבירות נוספות וגם לא מעברו הפלילי והתעבורתי; כן כשאני ער להלכה לפיה ערכאת הערעור לא תתערב בעונש, אלא במקרים מיוחדים (רע"פ 513/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (4.12.13); אני עדיין בדעה כי במקרה זה בימ"ש קמא הקפיד יתר על המידה עם המערער; איזון נכון של כל הנסיבות, לרבות האישיות ושיקולי הענישה, מסיט את נקודת האיזון לכיוון הרף הנמוך של מתחמי הענישה.

20. מעבר לאמור, לא מצאתי כי נפל פגם או טעות בקביעת יתר רכיבי העונש, גם לא באשר לפסילה בפועל. רכיבים אלה, כפי שנקבעו בגז"ד, הינם סבירים ולא מצדיקים התערבות.

21. לאור האמור לעיל, עונש המאסר בפועל יעמוד על- 7 חודשים מיום מעצר המערער 1.2.18, ויתר ההוראות שנקבעו בגז"ד ישארו על כנם.

ניתן היום, כ"ה אייר תשע"ח, 10 מאי 2018, בנוכחות המערער (שהובא ע"י השב"ס) ובא כוחו עו"ד סרי אדם.